

[Bente Juncker]

iværksat strejker og blokader, hvilket i løbet af meget kort tid kan få katastrofale følger for det grønlandske samfund.

Der er fremsat et samlet lovforslag, der både vedrører tjenestemændene og de overenskomstansatte, hvilket er velbegrunder på baggrund af, at såvel tjenestemændenes løn-aftaler som øvrige lønmodtageres overenskomster og aftaler er reguleret ud fra den samme dyrtidsregulering, vedrører samme overenskomst- og aftaleperiode og indeholder samme procent for lønforbedring. Lovforslaget er tiltrådt af Grønlands landsstyre.

Af lovforslagets § 3 fremgår det, at der ved aftale mellem parterne kan forhandles forbedringer af de faste løndelev, hvorved forstås en mulighed for regulering af grundløn- nen samt sådanne tillæg, som lønmodtageren er sikret uanset en eventuel ekstraordinær arbejdsindsats. Lønforbedring kan eksempelvis ikke lægges på timeafhængige ulempeydelse og ej heller på såkaldte frynsegoder såsom udvidet adgang til tjenesterejser o.lign. Lønmodtagerorganisationerne har mulighed for at forhandle sig frem til en skævdeling inden for hvert enkelt område for sig.

Centrum-demokraterne kan tilslutte sig lovforslaget og love en hurtig behandling.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Det offentlige aftalenævn er en utrolig tung, træg, svær og stædig forhandlingsmodpart, som det ifølge de danske faglige organisationer er utrolig svært at komme i realitetsforhandlinger med, og hvor forhandlingerne trækker ud i det uendelige. Hvis man tager Danmarks Jurist- og Økonomforbund som eksempel, blev 1983-overenskomsten underskrevet i januar 1985, dvs. 3 måneder før dens udløb, og forbundets medlemmer blev snydt for lønforhøjelse i det første af overenskomstårene.

Hvis vi så vender blikket mod regeringens lovforslag om overenskomstforlængelsen, kan man, som det tidligere er blevet sagt, anvende 1,95 pct. med virkning fra den 1. april 1986 og resten, op til de 5,95 pct., med virkning fra den 1. oktober 1986. Det drejer sig vel at mærke om en overenskomst, som faktisk skulle være trådt i kraft pr. 1. april 1985. Det vil faktisk sige, at der i perioden fra den 1. april 1985 til den 1. april 1986 kun bliver tale om en lønforhøjelse via dyrtidsre-

guleringen, og den falder så til gengæld væk i 1986. Som det allerede er blevet sagt af flere tidligere ordførere, må den måde, de 5,95 pct. fordeles på, anses som en straf til dem, der ikke frivilligt vil bøje sig for det offentlige aftalenævn.

Da folkettinget tvangslovgav om maskinmestrene i sommeren 1984, sagde VS, at vi ville komme til at se en udvikling, hvor forhandling med det offentlige aftalenævn ville degenerere til de rene og skære skinforhandlinger, hvor de faglige organisationer kunne tage det, som det offentlige aftalenævn tilbød, eller lade være. Men at lade være, det betyder lovindgreb, og dette lovindgreb bekræfter til fulde den konklusion, vi drog dengang.

Vi mener, at konflikten mellem aftalenævnet og de danske faglige organisationer på glimrende vis afspejler de spor, som det danske koloniherrredomme har sat i det grønlandske samfund, hvor der stadig væk er splittelse mellem danske og grønlandske arbejdere bl.a. gennem det såkaldte fødestedskriterium, som giver ulige løn til ikke-hjemmehørende og hjemmehørende.

Vi er principielt imod, at der foretages statslige indgreb i overenskomster og suspension af strejkeretten med genindførelse af fredspligten pr. lovdictat. Det er vi imod i Grønland, og det er vi imod i Danmark. Lønarbejderne, grønlandske som danske, og deres organisationer må have fuld forhandlings- og aktionsret for deres krav til løn- og arbejdsforhold, selv om vi nu ligesom sidste gang erkender, at der er specielle grønlandske forhold. Om maskinmestrene sagde vi sidste gang, at de burde have været villige til at friholde reelt livsvigtige funktioner fra konflikten i lyset af den specielle grønlandske situation, men det er jo ikke situationen nu.

Jeg hørte godt, at venstres ordfører, fru Hanne Severinsen, sagde, at vagtberedskabsplanen på sygeplejerskeområdet ikke fungerede. Det har jeg også bemærket, det står i bemærkningerne. Men hvad er egentlig de konkrete eksempler på det? Hvor ved man det fra? Så vidt jeg er blevet orienteret, fungerer den, men det må vi have opklaret i udvalgsarbejdet. Ikke at det forandrer vores principielle stillingtagen.

Til sidst vil jeg sige: vi tror egentlig ikke, at et indgreb af denne karakter fremmer ud-